

ඒකාබද්ධ ජලාධාර හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියේ (IWWRMP) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය සහ ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සංගමය අතර 2021 අප්‍රේල් 22 දින එළඹි අංක 6621 - එල්කේ සහ 6619 - එල්කේ ණය ගිවිසුම සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම හා ව්‍යාපෘති කාලය

ව්‍යාපෘතියේ ණය ගිවිසුමට අනුව වාරිමාර්ග අමාත්‍යාංශය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරවීමේ නියෝජිතායතනය සහ වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය, උතුරු පළාත් සභා වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, නැගෙනහිර පළාත් සභා වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව සහ ජල සම්පත් මණ්ඩලය ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතායතන වේ.

ඉහළ මහවැලි ජල පෝෂක ප්‍රදේශය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම, ජල සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා ආයතනික ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීම සහ ජල සම්පත් යටිතල පහසුකම් වල ක්‍රියාකාරීත්වය ඉහළ නැංවීම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වේ. වාරිමාර්ග සඳහා වේලි සහ වැඩිදියුණු කළ ජල බෙදා හැරීමේ ජාලවල ආරක්ෂාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරීව යොමු වේ. ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරකම් ජල පෝෂක සහ ජල සම්පත් කළමනාකරණය, වේලි ආරක්ෂාව ආශ්‍රිත යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම, හදිසි අවස්ථා ප්‍රතිචාර සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය යන සංරචක හතරක් යටතේ ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක වේ.

ණය ගිවිසුම අනුව ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තුගත මුළු පිරිවැය රු. මිලියන 14,199.43 කට සමාන එ.ජ.ඩො. මිලියන 75.03 ක් වන අතර ඉන් රු. මිලියන 13,158.55 කට සමාන එ.ජ.ඩො. මිලියන 69.53 ක් සැපයීම සඳහා ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සංගමය එකඟ වී තිබුණි. ඉතිරි මුදල රු. මිලියන 1,040.88 ක් ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් මූල්‍යනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු 2021 මැයි 13 වන දින ආරම්භ කරන ලද අතර 2025 ඔක්තෝබර් 31 වන විට නිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි.

1.3 මතය

ව්‍යාපෘතියේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි වියදම් ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.4 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාත්මක මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුව ද අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. භෞතික කාර්ය සාධනය

2.1 ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරකම් වල භෞතික ප්‍රගතිය

සංරචක	2024 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට	ප්‍රමාදය/ නිරීක්ෂණය	විගණන	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
	අපේක්ෂිත භෞතික කාර්ය සාධනය ඒකක / ප්‍රතිශතය	ලබාගත් කාර්ය සාධනය ඒකක / ප්‍රතිශතය			
(අ) ඉදිකිරීම් ක්‍රියාකාරකම් වටිනාකම (රු. මිලියන 393.46)	ව්‍යාපෘතිය විසින් සැලසුම් කර නොතිබුණි	0	ඒකාබද්ධ ජලාධාර හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ යෝජිත පැකේජ 3 සඳහා රු. මිලියන 393.46ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබුණ ද එකී කාර්යයන් ආරම්භ කර නොතිබුණි.	දුර්වල කාර්ය සාධනය හේතුවෙන් 2024.09.24 වන දින අත්හිටුවා ඇත. නැවත මෙම කොන්ත්‍රාත් පැකේජ ප්‍රදානය කිරීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.	ව්‍යාපෘතියේ කාර්යයන් ප්‍රමාදයකින් තොරව ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) Lk-MOMDE-124591-CW-RFB කොන්ත්‍රාත් පැකේජය යටතේ නාගදීප වැව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.	100	65	නාගදීප ජලාශය නවීකරණ කටයුතු සඳහා වෙන්කළ රු. මිලියන 79.33 අතරින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. මිලියන 7.15 පමණක් වැය කර තිබුණු අතර 2024 ඔක්තෝබර් 06 දින වන විට වැඩ නිම වී නොතිබුණි. 2024 දෙසැම්බර් 31 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 65ක් වූ අතර 2024 සැප්තැම්බර් 30 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය සියයට 9ක් පමණක් විය.	නාගදීප ජලාශය නවීකරණ කටයුතු ප්‍රමාද වීමට හේතු වූයේ අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වයන් සහ කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් කාලෝචිතව ගෙවීම් ඉදිරිපත් නොකිරීමය. එමඟින් වැඩසටහනට බාධා උද්ගත වූවත් 2025 මැයි 15 වන දින වන විට භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 90ක් සහ මූල්‍ය ප්‍රගතිය සියයට 37 (රු. මිලියන 29) ක් වේ.	ව්‍යාපෘතිය විසින් නියමිත කාල සීමාව තුළ කොන්ත්‍රාත් පැකේජ සම්පූර්ණ කළ යුතුය.

(ඇ)	සේනානායක සමුද්‍ර මාර්ගයේ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ කොන්ත්‍රාත් පැකේජය.	100	50	අම්පාර සේනානායක ජලාශයේ පිහිටි මාර්ගය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව 2022 දෙසැම්බර් 28 දින නින්දාවුර් ප්‍රදේශයේ පුද්ගලික සමාගමකට පිරිනමා තිබුණි. මෙම ගිවිසුම 2025 ජනවාරි 10 දින අවසන් කිරීමට නියමිතව තිබුණද, 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිකිරීම් කටයුතු සියයට 50ක අවම මට්ටමක තිබුණි.	2023 සහ 2024 වසර වලදී ඇති වූ දැඩි වර්ෂාපතනය හේතුවෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම ජලාශ ජලයෙන් පිරී තිබුණි. වත්මන් භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 65ක් සහ මූල්‍ය ප්‍රගතිය සියයට 46 ක් වේ. (රු.මිලියන 280)	ව්‍යාපෘතිය විසින් නියමිත කාල සීමාව තුළ කොන්ත්‍රාත් පැකේජය සම්පූර්ණ කළ යුතුය.
(ඇ)	වලව දකුණු වේල්ල සංවර්ධනය කිරීම.	100	5% - 35%.	වලව දකුණු වේල්ල සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට කොන්ත්‍රාත් පැකේජ පහක් සැලසුම් කර තිබුණි. එහෙත්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට එම පැකේජ කිසිවක් සම්පූර්ණ කර නොතිබුණි. එම කටයුතු වල භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 5 සිට 35 දක්වා ඉතා අවම මට්ටමක පැවතුණි. මෙය සැලසුම් කළ ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සැලකිය යුතු ප්‍රමාදයන් පෙන්නුම් කරන අතර, ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීමේ අඩුපාඩු පිළිබිඹු කරයි.	කාලීන ජල ගැටළු සහ අපේක්ෂා නොකළ කාලගුණික තත්ත්වයන් ප්‍රමාදයට හේතු විය.	ව්‍යාපෘතිය විසින් නියමිත කාල සීමාව තුළ කොන්ත්‍රාත් පැකේජය සම්පූර්ණ කළ යුතුය.